

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра політології та соціології

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Соціально-політичні студії: Соціологія»

Курс — 2, семестр – 3
спеціальність – 052 «Політологія»

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

Форма проведення:

Тестування. Тести розміщені в рубриці «Семестровий контроль. Підсумкове оцінювання» ЕНК «Соціально-політичні студії: Соціологія», розміщений тут: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=24531§ion=2>

Можливість відповіді активізується під час проведення іспиту – за розкладом. Тест включає 10 тестових (багатоваріантних) питань трьох категорій складності та 3 описових (есе) питання. Студент має дві спроби відповіді, зараховується кращий варіант. Під час складання іспиту студент має вийти на відео-зв'язок на платформі Hangout Meets із включеною камерою та мікрофоном.

Тривалість проведення:

80 хв.

Максимальна кількість балів:

40 балів. По одному балу за кожен правильну відповідь тестових питань різних рівнів складності та описових питань у вигляді есе платформи «Moodle».

Перелік допоміжних матеріалів: відсутній

Форма підсумкового контролю:

№ п/п питань	Кількість питань	Кількість балів
1	1	10
2	1	10
3	1	10
4	10 тестів	10
Всього	4 типів питання	40 балів

Критерії оцінювання:

37-40 б.	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усного виступу, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу .
25-36 б.	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усного виступу, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
15-24 б.	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усного виступу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
5-14 б.	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усного виступу, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0-4 б.	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Орієнтовний перелік питань до курсу «Соціально-політичні студії: Соціологія»

1. Структура соціологічного знання.
2. Об'єкт та предмет соціології. Предметна специфіка соціології.
3. Соціологія в системі суспільствознавства та її співвідношення і зв'язок з іншими науками.
4. Основні поняття соціології.
5. Функції соціології.
6. Основні етапи становлення та розвитку соціології як науки.
7. Соціологічна думка в Давній Греції (Платон, Аристотель).
8. Соціальний утопізм епохи Відродження (Т.Мор, Т.Кампанела).
9. Теорія суспільного договору в Новий час (Т.Гоббс, Г.Гроцій, Ж.Ж.Руссо).
10. Позитивізм О.Конта.
11. Соціологічні погляди Г. Спенсера.
12. Класова теорія і соціально-економічні формації К.Маркса.
13. «Соціологізм» Е.Дюркгейма: концепція соціального факту та аномії.
14. «Розуміюча» соціологія М. Вебера. концепція соціальної дії та ідеальних типів.
15. Соціологічна концепція П.Сорокіна.
16. «Формальна соціологія» Г Зіммеля.

17. Концепція циркуляції еліт В Паретто.
18. Соціологічні концепції Т. Парсонса.
19. Символічний інтеракціоналізм Дж. Міда.
20. Емпірична соціологія ХХ ст. (Чиказька школа в США)
21. Розвиток соціології в Україні.
22. Поняття про суспільство.
23. Типологізація суспільства.
24. Суспільство як цілісна система.
25. Складові елементи соціальної системи.
26. Структура соціальної системи Класифікація соціальних систем.
27. Поняття соціальної структури суспільства.
28. Типологія елементів соціальної структури.
29. Поняття соціальної стратифікації. Поняття про середній клас.
30. Соціальні ролі та статуси.
31. Соціальні групи та соціальні спільноти.
32. Поняття соціального інституту. Соціальні інститути як засоби організації, управління та регулювання системи суспільних відносин.
33. Структура соціальних інститутів та механізми їхнього функціонування.
34. Поняття соціальної організації. Структура соціальних організацій.
35. Типологія соціальних організацій.
36. Функції соціальних організацій.
37. Поняття та сутність соціальних змін.
38. Види соціальних змін (відкриття, винахід, інновація, дифузія // функціональні, реформістські, революційні, модернізаційні, трансформаційні, кризові).
39. Зміст поняття «соціальних процесів».
40. Класифікація соціальних процесів (кооперація, конкуренція, пристосування, конфлікт, асиміляція, амальгамація).
41. Природа та причини виникнення соціальних рухів.
42. Типи соціальних рухів (експресивні, утопічні, реформістські, революційні).
43. Біологічні, економічні та культурні засади соціального життя.
44. Соціальні ліфти – загальна характеристика та роль в житті суспільства.
45. Соціальна характеристика явища легальності, легітимності.
46. Поняття про особистість в соціології.
47. Соціалізація особистості: фактори, механізми та інститути соціалізації
48. Людина в процесі соціалізації: завдання, етапи, результати.
49. Основні концепції особистості («homo sapiens» - «homo divinus» - «homo faber» - «homo affectus» - «homo divisus») в історично-соціальній динаміці та їх вплив на сучасне розуміння феномену особистості.

50. Основні характерні риси особистості (самосвідомість, ціннісні орієнтації, соціальні відносини, автономність) та їх вплив на розвиток людини та суспільства.
51. Потреби та інтереси в житті людини й суспільства. Ієрархія потреб та її вплив на цивілізаційний розвиток людства.
52. Особистість в системі соціальних зв'язків та відносин. Соціальні регулятори діяльності та проблеми девіантної поведінки.
53. Поняття про соціальну девіацію.
54. Поняття про соціальну норму та патологію.
55. Поняття про соціальне та соціологічне дослідження.
56. Основні етапи соціологічного дослідження.
57. Типологія соціологічних досліджень.
58. Якісні та кількісні методи соціологічного дослідження.
59. Соціологічне опитування.
60. Види опитувань: анкетування, інтерв'ю; тестування, соціометрія, експертне оцінювання, фокус-група).
61. Специфіка соціометричного дослідження.
62. Програмування соціологічного дослідження.
63. Методологічна частина програми соціологічного дослідження.
64. Процедурна (методична) частина програми соціологічного дослідження.
65. Місце та роль соціології в розбудові сучасного соціального життя.
66. Сім'я як мала соціальна група та соціальний інститут. Функції сім'ї у суспільстві.
67. Шлюб як соціальний інститут. Проблеми стійкості шлюбу.
68. Освіта як об'єкт та предмет вивчення соціології.
69. Об'єкт, предмет, завдання, практичне значення досліджень соціології молоді.
70. Соціологія молоді як спеціальна соціологічна теорія.
71. Соціальний портрет молодого покоління в Україні. Ціннісні орієнтації сучасної молоді.
72. Сутність конфлікту, його види та функції у суспільстві.
73. Порівняльний аналіз основних соціологічних концепцій конфлікту.
74. Конфлікти у перехідних суспільствах та шляхи їх подолання.
75. Соціологічна інтерпретація релігії, її місце і роль у суспільстві.
76. Релігія як соціокультурний інститут, рівні соціологічного аналізу.
77. Релігійні групи та релігійні організації. Церква (еклесія) як соціальний інститут та соціальна організація.
78. Взаємозв'язок окремих дисциплін гуманітарного циклу з соціологією гендеру.
79. Фемінні та маскуліні тенденції сучасного суспільства.

80. Сутність та роль гендерних стереотипів, тенденцію до їх змінювання в сучасному суспільстві. Сучасні прояви гендерних стереотипів.
81. Предмет, об'єкт і функції етносоціології.
82. Нація як предмет дослідження етносоціології.
83. Предмет, категорії та функції соціології політики.
84. Політика як соціальне явище та соціальний інститут.
85. Політичні реалії сучасної України. Становлення громадянського суспільства і формування ліберально-демократичної правової держави.
86. Предмет соціології культури та її функції.
87. Народна та елітарна культура. Масова культура.
88. Особливості національної культури у контексті відродження українського соціуму.

Екзаменатор

Л.П. Макаренко

Завідувач кафедри

Т.К.Пояркова

Протокол засідання кафедри політології та соціології

№5 від «14» листопада 2023 р.